

तथान्याययुक्तं ननिनीषतिस्मनेतुमैच्छत् ॥ अतएवास्यानिवर्तने निवर्तनं ह्यप्रयोजननिमित्तं वनवासस्य दुःखतां दुःखजनकतांप्रति सत्संभवत् बहुहेतुजातमुवाचेत्यर्थः ॥
 ॥ २४ ॥ इतिरामाभिरामे० रा० वा० आ० अ० सप्तविंशः सर्गः ॥ २७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ सइति ॥ ननेतुंकुरुतेबुद्धिं ननेतुंकुरुतइव ॥ १ ॥ २ ॥
 महाकुलीनेत्याद्युक्तिः स्ववाक्यांगीकारप्रयोजना ॥ इहैवस्थित्वा यथामे मममनसः सुखंभवति तथा मदागमनमुद्दिश्य स्वधर्मं चर धर्ममेवाचर ॥ ३ ॥ हियतोवनेबह
 वोदोषाः क्लेशाअतो मदुक्तंकार्यमित्यन्वयः ॥ ४ ॥ कांतारं गहनत्वात्तदुष्प्रवेशं वनं बहुदोषमित्यभिधीयतइतियोजना ॥ सीतेइति कलत्रनामग्रहणमपि दुःखाकुलचित्तत्वं

तथाब्रुवाणामपिधर्मवत्सलानंचस्मसीतानृवरोनिनीषति ॥ उवाचचैनांबहुसन्निवर्तनेवनेनिवासस्यचदुःखितांप्रति ॥ २४ ॥ इत्या
 र्पे० श्रीरा० वा० आ० अ० सप्तविंशः सर्गः ॥ २७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ सएवंब्रुवतींसीतांधर्मज्ञांधर्मवत्सलः ॥ ननेतुंकुरुतेबु
 द्धिवनेदुःखानिचिंतयन् ॥ १ ॥ सांत्वयित्वाततस्तांतुवाप्पदूषितलोचनां ॥ निवर्तनार्थेधर्मात्मावाक्यमेतदुवाचह ॥ २ ॥ सीतेमहाकु
 लीनासिधर्मेचनिरतासदा ॥ इहाचरस्वधर्मंत्वंयथामेमनसःसुखं ॥ ३ ॥ सीतेयथात्वांवक्ष्यामितथाकार्यंत्वयाबलं ॥ वनेदोषाहिवह
 वोवसतस्तान्निबोधमे ॥ ४ ॥ सीतेविमुच्यतामेवावनवासकृतामतिः ॥ बहुदोषंहिकांतारंवनमित्यभिधीयते ॥ ५ ॥ हितबुद्ध्याखलुव
 चोमयैतदभिधीयते ॥ सदासुखंनजानामिदुःखमेवसदावनं ॥ ६ ॥ गिरिनिर्झरसंभूतागिरिनिर्दरिवासिनां ॥ सिंहानांनिनदादुःखाः
 श्रोतुंदुःखमतोवनं ॥ ७ ॥ क्रीडमानाश्चविस्रब्ध्यामत्ताःशून्येतथामृगाः ॥ दृष्ट्वासमभिवर्ततेसीतेदुःखमतोवनं ॥ ८ ॥ नाटनेन नदोषाय
 ॥ ५ ॥ हितबुद्ध्या एतदभिधीयते नतुत्वद्भरणादिप्रयासोपाधिनेत्यर्थः ॥ सदा सर्वकाले सुखं वनेनास्ति सुखंसुखदंनभवति किंतु दुःखंदुःखदमेवेत्येव जानामि निश्चिनोमि
 ॥ ६ ॥ गिरिनिर्झरागिरिद्वयस्तन्निर्दरैःसंभूताः प्रभूताः गिरिनिर्दरिवासिनां सिंहानां निनदाः श्रोतुंदुःखायातोवनंदुःखं दुःखजनकं ॥ ७ ॥ विस्रब्धाः निःशंकाः दृष्ट्वा मनुष्यं
 दृष्ट्वासमभिवर्तते हंतुंसुखमायांति ॥ ८ ॥